

Heinze Bosse, internista

Záda jako přijímající orgán hlásek

O chirofonetice

Nikdo nemůže přímo pozorovat povrch svých vlastních zad. Přímo očima záda nevidíme. Jsme odkázáni na smyslové vnímání především doteku a tepla. Nemají záda díky tomu zvláštní postavení vzhledem k celému povrchu našeho těla? Za chladných večerů potřebujeme teplý oděv především na záda. Jak je příjemné mít záda u teplých kachlových kamen! Organismus tepla je očividně zvlášť citlivý v oblasti zad. Blahodárné je, když se zad dotknou přívětivé ruce. Bolestivé, zraňující a pokořující jsou rány do zad.

Záda tak zaujímají zvláštní vztah k naší celé bytosti. Když např. zvýrazněným tlakem jsou u masáže více osloveny svaly, vznikne místně ohraničený tělesný pocit stejně, jako když při masáži väziva cítíme v určitých místech bolest. Tento místní pocit není v chirofonetice tak důležitý jako pocit doteku a tepla, který je pro záda tak blahodárný, jak jsme se již zmínili. K tomu ještě přistoupí znění vyslovovaných hlásek přijímaných také zády.

Co dělá ze zad takovýto citlivý orgán pro pocit doteku a tepla? Kůže reprezentuje trojčlennost člověka.

Epidermis neboli pokožka - systém nervově smyslový

Corium neboli škára - rytmický systém

Subcutis neboli podkoží - buněčná tkáň - systém látkové výměny.

Vývojově pochází epidermis z ektodermu, vnějšího zárodečného listu. Další dvě vrstvy Corium a Subcutis vznikly z mezenchymu (středního zárodečného listu) Epidermis, vrchní vrstva, která představuje smyslový pól kůže, se diferencuje z ektodermu „po oddělení neurální trubice od neurální lišty" 170) z toho vidíme, že právě v oblasti zad je počátek embryonálního vývoje.

Co však nalézáme tam, kde dochází k počátečnímu tvoření embrya? Tam je základ amnionu. Z amnionu působí éterické tělo jako „architekt" tvořícího se minerálně-fyzického těla. Tím zasahuje nejdříve do vývoje nervově smyslového systému. To se děje tvořením neurální trubice, neurální lišty a epidermu. o epidermu píše H. Vogel(171): „Epidermis musí být pojímán ve svém celku jako smyslový epitel přesto, že jeho smyslové orgány jsou zakotveny v hloubce kapilární vrstvy Coria. Nervová vlákna obepínají jen „smyslová čidla" přesunutá do Coria, především samozřejmě Meissnerova hmatová tělíška. Mnoho sympatických a parasympatických nervových vláken však volně a bez ochranné vrstvy končí v Coriu, a to především v mezenchymálním okolí epidemických papil."

V Coriu je místo, kde je kapilárním systémem předáváno teplo. Tady odpovídá tepelný organismus na smyslové podráždění, které je vyvoláno diferenciací tepla v nejhornější oblasti epidermu. Vysoce sensiblní oblasti kůže např. na očních víčkách, na dvorcích kolem prsních bradavek nebo na konečcích prstů se anatomicky odlišují svou extrémně tenkou vrstvou zrohovatělých buněk (Stratum corneum) od silného epidermu na zádech. V senzitivních oblastech kůže má člověk možnost vnímat více jednotlivé doteky tepla, kdežto na zádech je pocit tepla prožíván komplexněji. Tam člověk teplo nejenom pociťuje, ale prožívá, prožívá ho celým svým lidským bytím. Na základě těchto anatomických a vývojových skutečností můžeme říci, že kůže na zádech má zvláštní schopnost vnímání tepla a doteku. Je možné také předpokládat, že éterické tělo působí ještě po porodu především z oblasti zad jako architekt těla.

Toto působení je v chirofonetice podněcováno charakterem souhláskových a samohláskových tahů. Pacient je přijímá prostřednictvím doteku a vnímání tepla, a protože jsou hlásky současně vyslovovány, také sluchem.

Člověk neposlouchá pouze ušima. „Slyší“ celým tělem. Sluchový orgán v sobě slyšení pouze koncentruje, takže jako by přehlušoval periferní slyšení kůže. O tom říká Rudolf Steiner: „Tón vlastně žije v celém organismu. Tón žije v nás. Tón nežije jen v uchu. Ucho je jen orgánem pro vnímání tónu. Tím, že tón prožíváme, prožíváme ho celým organismem.“ Potom pojednává o tom, že člověk je zvláště ve své hlavě odrazem kosmu, v němž působí vůle světového tónu. A dále říká: „Tím, že se lidské embryo vytváří v mateřském těle, vytváří se také nejdříve jako odraz kosmu... Nejdříve je člověk v podstatě mozkiem, odrazem kosmu. Můžete studovat kosmos tím, že studujete lidské embryo v jeho počátečních stádiích.

A v jiné přednášce se říká: „Mozkomíšni mok, v němž mozek spočívá, se při výdechu vlévá do mozkomíšních obalů, proniká dolů, tlačí krev do vén v podbříšku, při nádechu je všechno zase tlačeno nahoru. Probíhá zde nádherný rytmus, který provází všechno to, co si představujeme a vnímáme. Toto dýchání, tato plastika se v její rytmičnosti tlačí z mozku ven a zase dovnitř... Tady neuvědoměle prožíváme architektonicko-plastický vztah. Tím, že se nervová vlna směrem dolů setká s prouděním krve, je neuvědoměle prožívána architektura a plastičnost.

Chirofonetickým léčením, které se provádí především na zádech, jsou podněcovány architektonické a formující síly, aby zasáhly tím, že harmonizují a uspořádávají. Podnět přijímá vnímající, bdělé Já pacienta přes periferní, vůli oslovující, sluch, hmat a pocit tepla.

Co se dozvídá Já tímto ohmatáváním hláskových forem? Odpověď vyplývá z pojednání Rudolfa Steinera, v němž líčí, co znamená hmat pro člověka: „Vlastně to, co máme ve hmatu, je vnitřní prožitek, ale co tu vnitřně probíhá, to zůstává zcela v nevědomí. Z toho zůstává jen odezva ve hmatových vlastnostech, které přičítáme tělesům. Ale orgán hmatu způsobuje, že cítíme předměty jako hedvábné, hebké, tvrdé nebo měkké, hrubé nebo hladké. To také prozařuje do nitra, to prozařuje do duše, člověk však nepozoruje souvislost svého duševního vjemu s tím, co cítí vnější hmat, protože se věci velmi diferencují - co prozařuje do nitra a co prožíváme vně. Ale to, co tu prozařuje do nitra, není nic jiného než prostoupení pocitem Boha, to, co se promítá zpět v projevu duše, to je proniknutí všeobecnou světovou substancialitou, proniknutí bytím jako takovým.

Ten, kdo chirofonetiku přijímá, bezprostředně poznává, jak hlásky přes kůži proudí k jeho Já. Dostává se do zcela jiného intenzivního prožívání a slyšení. Dech se viditelně uklidní. Hlásky proniknou celé jeho tělo. Zde můžeme uvést následující místo z přednášky Rudolfa Steinera:

„V životě dýchání se vlastně naše éterické tělo stává tím pravým tělem tvořivých sil, které vytváří obrazy.“ A na jiném místě uvádí: „Lidská forma je, jak jsme viděli, tvořena podle zvířetníku. Tím, že právě tento tvořící život zprostředkovaný dýcháním, žije ve formě člověka, účastní se také veškeré vnější, z hvězdné oblohy vytvořené formy. Tím se tato forma také včleňuje do nitra člověka. A nyní záleží na dechu, aby z procesu dýchání nevyplývalo jenom to, co má člověk ve vědomí, ale aby z tohoto napodobením vnější formy vznikly obrazy všech vnitřních orgánů.“ A dále říká: „Nyní se na tento život dýchání podíváme zvenku. Řekl jsem vám, že obrazy jsou přijímány z kosmu. Tedy to, co prožíváme ze zvěrokruhu v pohybu, to vtéká jistou měrou jako obrazy vnitřních orgánů do nitra. Ale člověk žije mezi narozením a smrtí na Zemi. To, co žije vespod, působí nahoru. Tím je všechno tvořeno polárně. Ale všude se nacházejí protiklady. Takže můžeme říci: Když dýcháme, jsou obrazy - řekněme

např. obraz ledvin - vháněny do nitra. Látka vyplní tento obraz a tím vznikne protiklad, který jde znovu nahoru. To znamená, že tyto obrazy jsou opět do jisté míry vrženy zpět... Přijímají obrazy pro vaše vnitřní orgány v životním procesu, to je zase vrháno zpět, to znamená, že ozvěny těchto obrazů přijdou zase nahoru, stejně tak zvířetník s životem dýchání. Vezměme např. vaše uši, tady vidíte toto vržení zpět. Tyto obrazy se tvoří do vzduchu: To jsou vokály a konsonanty. Toto vržení zpět je řeč. Co jde dovnitř, tím se tvoří orgány."

Když se v chirofonetice píší znaky hlásek do sféry smyslů, zesilují echo obrazů orgánů. Z toho vidíme, že dochází k působení na orgány samotné. Touto skutečností přesahuje chirofonetika hranice pouhé terapie řeči. Když slyšíme řeč, napodobujeme to, co slyšíme éterickým tělem našich řečových orgánů, především hrtanu. Chirofonetikou je zvláště intenzivním způsobem podněcována schopnost napodobovat. Jestliže jsou řečové orgány do určité míry neporušené a jestliže existuje nutná pojmová inteligence, potom je v mnoha případech odstraněna překážka, která brání používat fyzických řečových orgánů. Éterické orgány zasahují a strhávají s sebou i fyzické řečové orgány. Jen tak je možné vysvětlit, že se u dětí, které nemluví, poměrně rychle objeví po použití prvních artikulovaných hlásek a slov a schopnost používat řeč v jejím celku.

Napodobování však jde ještě hlouběji. Celé tělo se stává přijímacím orgánem tvoření hlásek. Tím je možné vysvětlit, že se chirofonetika nepoužívá jen k navození řeči. Posiluje orgány. Intenzivním podněcováním „ozvěny obrazů orgánů" je možné střídavé působení ve smyslu „zesílení obrazů" na daný orgán. Síly tvoření hlásek a síly tvoření obrazů vyvěrají téhož pramene, z téhož svatého praobrazu.